

Terugblikken en vooruitkijken

50 jaar Actie Kerkbalans

In 2024 bestaat de Actie Kerkbalans 50 jaar. Al 50 jaar ook een zeer bijzondere actie. In de eerste weken van januari zamelen duizenden vrijwilligers van gemeenten en parochies de toezeggingen voor kerkelijke bijdragen van haar leden in.

Behalve dat de Actie zo goed als volledig op vrijwilligers draait, is vooral de stabiele opbrengst door de jaren heen die opvalt. De Actie Kerkbalans draagt fors bij aan alle vrijwillige toezeggingen binnen de Protestantse Kerk in Nederland van in totaal €171 miljoen (exclusief giften, legaten en collectes, maar ook diaconale en missionaire gelden). Gemiddeld de opbrengst van twee giro555-acties.

Geldwerving over een andere boeg

Het was synodepreses ds. J.A.G. van Zanten van de Nederlandse Hervormde Kerk (NHK), die in 1969 het initiatief nam om een landelijke Hervormde Commissie Geldwerving in te stellen. Aanleiding was de verzuchting van de stedelijke kerkvoogdijen, die het financieel 'niet meer zagen zitten'. Met name de terugloop van geldelijke bijdragen zorgden voor hoofdbrekens. Oorzaken waren toen (al): de secularisatie, verhuizing vanuit de stad naar het platteland en groeiende geldontwaarding. In 1972 werd onder het motto 'Trouw moet blijken' de eerste gecoördineerde geldwervingsactie gehouden, waaraan zo'n 250 hervormde gemeenten deelnamen, met als resultaat dat de gemiddelde stijging van de vrijwillige bijdragen van deze 250 gemeenten zo'n 30 procent bedroeg.

Gezamenlijk vervolg

Vanwege dit grote succes kregen ook de Rooms-Katholieke Kerk (RKK), de Gereformeerde Kerken in Nederland (GKN) en de Oud-Katholieke Kerk (OKK) interesse in deze landelijke aanpak ter bevordering van de plaatselijke geldwerving. In de zomer van 1972 werd een Interkerkelijke Commissie Geldwerving (ICG) gevormd, die bestond uit vertegenwoordigers van deze kerkgemeenschappen. In de jaren erna voegden zich nog een aantal kerkgenootschappen zich hierbij, maar vielen er ook weer een paar af. Met het thema 'Kerkappel 73' deden in januari 1973 de NHK, de GKN en de OKK een gezamenlijke actie onder hun leden met als resultaat wederom een forse stijging van tientallen procenten. De RKK deed in diezelfde periode ook een financieel appel op haar parochianen onder de naam: 'Kerk van de grond'. Ook daar was een forse stijging van de inkomsten te zien.

Kerkbalans: van motto naar merknaam

Omdat na afloop alle kerken van de ICG blij waren met de opbrengst, maar ook de actie onder een gezamenlijke naam wilden organiseren, schreef men in de zomer van 1973 een prijsvraag uit. Het werd 'Kerkbalans' en de afspraak was dit motto eens in de zoveel jaar te veranderen. Kerkbalans '74 'Met meer verwachting' was de eerste gezamenlijke actie, en de Actie Kerkbalans was geboren. De actie werd ondersteund door een persbijeenkomst, passende materialen en aandacht op radio en tv. 50 jaar later is de naam Kerkbalans een heus merk voor lokale geldwerving geworden. Inmiddels met niet alleen materialen en publiciteit in de media, maar met een ondersteunende website, webinars en aandacht op sociale media. En dit alles nog altijd onder de vlag van de ICG.

Toekomst van de Actie: 2024 en verder...

In 2024 zal de Actie Kerkbalans extra feestelijk worden ingevuld om zo stil te staan bij haar 50-jarig bestaan. Met feestelijke lokale bijeenkomsten, een lintjesregen voor de vrijwilligers en extra aandacht in de media. Centraal staan de vrijwilligers van de lokale gemeenten en parochies, want zij hebben de Actie tot hertoe gedragen. In het komende jaar zullen we in Kerkbeheer steeds stil staan bij de Actie, vooral door vooruit te kijken. Geldwerving lokaal ondersteunen blijft heel hard nodig. Wat heeft deze 50-jarige nodig om nog 50 jaar vooruit te kunnen? Een nieuwe naam, andere vormen van geldwerving voor nieuwe doelgroepen of andere landelijke campagne? We horen het ook graag van jou, want de Actie draait al jaren dankzij jouw inzet. Stuur je suggestie naar info@kerkrentmeester.nl onder vermelding van 50 jaar Actie Kerkbalans.